

Nota informativă la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul este elaborat de către Cancelaria de Stat.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Întru realizarea atribuției sale, stabilite la pct.7 lit.k² din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 657/2009, *de coordonare și monitorizare a activității structurilor organizaționale și întreprinderilor din sfera sa de competență*, respectiv și a instituțiilor publice în care are calitatea de fondator, Cancelaria de Stat intervine cu modificări în partea ce ține de concretizarea și detalierea condițiilor juridice de organizare și funcționare a activității instituțiilor publice, în scopul eficientizării administrării și activității acestora.

În acest sens, ca urmare a analizei activității tuturor instituțiilor publice în care exercită calitatea de fondator, precum și a rapoartelor pentru anul 2020 privind controlul intern managerial prezentate de instituțiile publice în conformitate cu prevederile Legii nr.229/2010 privind controlul financiar public intern, s-a constatat că actele constitutive ale instituțiilor publice reglementează diferit modul de organizare și funcționare a acestora.

Anume pentru a stabili o abordare uniformizată, se actualizează statutele, prin determinarea și delimitarea clară a misiunii instituției și serviciilor prestate, atribuțiilor fondatorului, consiliului și directorului/directorului adjunct.

Oportunitatea modificărilor în cauză rezultă atât din necesitatea asigurării continuității activităților acestor instituții publice, create pentru realizarea funcțiilor care implică exercitarea prerogativelor de putere publică, precum și a altor funcții de administrare și interes public, cât și pentru ridicarea nivelului serviciilor publice prestate de către acestea.

Finalitățile urmărite prin elaborarea și promovarea acestui proiect constau în:

- actualizarea și uniformizarea cadrului de reglementare a activității de administrare a instituțiilor publice conform normelor de guvernare corporativă, prin care se va determina și delimita clar atribuțiile fondatorului, consiliului și ale directorului;

- concretizează competențele organelor de conducere în ceea ce privește administrarea și gestiunea patrimoniului public;

- creșterea calității serviciilor publice prestate de instituțiile în care Cancelaria de Stat exercită, în numele statului, funcția de fondator.

Având în vedere competențele actualului Guvern demisionar, precum și prin prisma prevederilor Hotărârii Curții Constituționale nr.7/2021 pentru controlul constituționalității articolelor 15 alin. (2) lit. d), e), f), alin. (3), 23 alin. (3) și (6) și articolului 26 alineatele (6) - (9) din Legea cu privire la Guvern nr.136/2017, menționăm că inițierea elaborării proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului se circumscrie în categoria de proiecte prin care se urmărește soluționarea treburilor în curs, precum și întrunește criteriile statuate de Curtea Constituțională vis-a-vis de extinderea noțiunii de „administrare a treburilor publice”, atribuite Guvernului demisionar.

Proiectul nu vizează reorganizări, reforme structurale/instituționale, atribuirea domeniilor noi de competență, respectiv prevederile acestuia nu se referă la categoria interdicțiilor stabilite la art.15 din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern (în speță alin. (2) lit.g) ce statuează că Guvernul al cărui mandat a încetat nu este în drept să decidă privind inițierea reorganizării sau modificarea structurii ori funcțiilor ministerelor, ale altor autorități administrative centrale subordonate Guvernului sau ale structurilor organizaționale din sfera lor de competență). Proiectul dat doar uniformizează actele constitutive ale instituțiilor publice în care Cancelaria de Stat exercită calitatea de fondator, precum și concretizează atribuțiile fondatorului, consiliului și directorului, acțiuni ce se încadrează în partea limitată de exercitare a puterii de către un Guvern demisionar-administrarea (nu guvernarea). Prevederile proiectului se referă la decizii zilnice, curente ale Guvernului, care sunt necesare funcționării neîntrerupte a serviciului public. Or de modalitatea organizării activității acestor instituții publice depinde eficiența și calitatea serviciilor publice prestate cetățenilor. Anume în scopul asigurării continuității serviciilor publice, autoritatea de jurisdicție constituțională permite Guvernului demisionar de a face uz în mod liber de exercitarea părții limitate a puterii, cea de administrare a treburilor publice.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Pornind de la faptul că statutele instituțiilor publice reflectă în mod insuficient atribuțiile fondatorului și directorului, inclusiv competența acestora în privința administrării și gestiunii patrimoniului public, se propune suplینirea spectrului atribuțiilor fondatorului și a directorului instituțiilor publice, inclusiv cu implementarea sistemului de control intern managerial în conformitate cu Standardele naționale de control intern.

De asemenea, proiectul prevede instituirea consiliului, ca organ colegial de conducere, în cadrul a patru instituții publice, în care actualmente acest organ nu este prevăzut conform statutului. Conex, proiectul stipulează modalitatea de organizare a consiliului, precum și atribuțiile privind chestiunile ce vor fi examinate și aprobate de acesta, în mod obligatoriu. În special, atribuțiile consiliului se vor axa pe adoptarea deciziilor cu privire la activitatea instituției publice, aprobarea planurilor și rapoartelor de activitate ale instituției publice, aprobarea bugetului anual al entității publice, monitorizarea derulării situațiilor litigioase și obligativitatea informării fondatorului, examinarea rapoartelor organelor de control și aprobarea planului de acțiuni privind înlăturarea încălcărilor identificate.

În acest sens, urmează a fi modificate următoarele acte de constituire:

Statutul Instituției publice „Agenția de Guvernare Electronică”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.760/2010

Statuarea funcțiilor de bază în Statutul Agenției de Guvernare Electronică condiționate de modificările recente ale Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, introduse prin Legea nr.135/2020, din care rezultă că Agenția trebuie să realizeze evaluarea conformității sistemelor informaționale de stat prin prisma corespunderii acestora documentelor prevăzute la art. 76 din aceeași lege.

De asemenea, cadrul normativ subsecvent, Hotărârea Guvernului nr. 414/2017 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat și Hotărârea Guvernului nr. 544/2019 cu privire la unele măsuri de organizare a procesului de achiziții în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor, dispun în responsabilitatea Agenției de Guvernare Electronică de a coordona crearea și dezvoltarea de infrastructuri, resurse și sisteme informaționale de stat, precum și coordonarea achizițiilor în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor realizate de către entitățile guvernamentale.

Concomitent, în situația în care la etapa adoptării Hotărârii Guvernului nr.700/2014 pentru aprobarea Concepției privind principiile datelor guvernamentale deschise și Hotărârii Guvernului nr.701/2014 cu privire la aprobarea Metodologiei publicării datelor guvernamentale deschise au fost stabilite principiile datelor guvernamentale deschise, modul de funcționare a portalului date.gov.md, tipul de informații ce vor fi deschise și publicate și alte reglementări aferente domeniului deschiderii datelor guvernamentale, dar nu a fost desemnată o instituție responsabilă de gestionarea procesului respectiv, intervine necesitatea de a desemna o instituție responsabilă de coordonarea procesului de deschidere a datelor guvernamentale și dezvoltarea cadrului metodologic aplicabil domeniului. În pofida faptului că responsabilitățile prenotate nu se regăsesc în Statutul Agenției de Guvernare Electronică, aceasta a fost implicată în dezvoltarea, administrarea și menținerea portalului de date guvernamentale deschise, precum și a contribuit în permanență la promovarea inițiativei de deschidere a datelor guvernamentale, respectiv se consideră judicios și oportun completarea funcțiilor de bază ale Agenției în acest scop, funcții executate de facto în prezent de către Agenție.

Statutul Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.314/2017

Se redefinesc misiunea și funcțiile instituției în vederea asigurării clarității de reglementare și stabilirii exacte a competenței materiale a acestora. A fost exclusă din domeniile de competență activitatea de înregistrare a resurselor informaționale de stat, a sistemelor informaționale de stat, deoarece conform prevederilor art.7 din Legea nr.71/2007 cu privire la registre, crearea și ținerea registrului resurselor informaționale de stat se efectuează de către Agenția de Guvernare Electronică.

Statutul Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 414/2018

Se definește rolul de Centru național de reacție la incidente de securitate cibernetică Serviciului Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, atribuite anterior serviciului urmare executării Obiectivului 1, acțiunea 1) din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei securității informaționale a Republicii

Moldova pentru anii 2019-2024, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 257/2018 „Crearea/desemnarea entității care va exercita rolul de Centru național de reacție la incidente de securitate cibernetică și care va constitui punctul unic de raportare a incidentelor de securitate cibernetică pentru autoritățile publice competente și persoanele fizice și juridice”.

Statutul Instituției Publice „Fondul de Investiții Sociale din Moldova” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1188/2018

Se actualizează modalitatea de organizare a consiliului instituției, precum și atribuțiile privind chestiunile ce vor fi examinate și aprobate de acesta, în mod obligatoriu, conform abordării unice a fondatorului.

Statutul Instituției Publice „Agenția Informațională de Stat „Moldpres”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1208/2018

Se evidențiază și detaliază sarcinile de bază ce asigură realizarea obiectivului specific al instituției, prerogativă de putere publică delegată de către fondator – publicarea actelor oficiale și editarea Monitorului Oficial, calitativ și operativ. Elementul prioritar al instituției este Monitorul Oficial, editarea căruia presupune un proces tehnologic complex, practic toată activitatea instituției este concentrată în acest proces, fiind realizate simultan publicarea actelor oficiale și prestarea serviciilor publice contra plată (recepționarea actelor juridice, avizelor/comunicatelor persoanelor juridice și persoanelor fizice, redactarea și publicarea acestora). Respectiv, se reliefează misiunea și funcțiile Agenției ”Moldpres”, componenta informațională devenind subsidiară.

În Statutul Instituției Publice „Baza auto a Cancelariei de Stat”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.916/2018, Statutul Instituției Publice „Direcția generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.950/2018, Statutul Instituției Publice „Palatul Republicii”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.519/2020 și Statutul Instituției Publice „Pensiunea din Holercani”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.520/2020 se statuează atribuțiile și responsabilitățile fondatorului, consiliului și directorului în partea ce ține de administrarea patrimoniului gestionat de instituții.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu necesită alocarea surselor financiare bugetare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune modificarea sau abrogarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web a Cancelariei de Stat (www.cancelaria.gov.md), secțiunea – Transparența decizională, este asigurată plasarea:

- anunțului privind inițiativa de elaborare a proiectului, precum și
- proiectului, împreună cu Nota informativă.

Secretar general al Guvernului

/semnat electronic/

Liliana IACONI